

VIII kadencja



KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI DO SPRAW
KONTROLI PAŃSTWOWEJ
(NR 54)**
- **KOMISJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
I POLITYKI REGIONALNEJ
(NR 128)**
z dnia 20 czerwca 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 54)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 128)

20 czerwca 2017 r.

Komisje: do Spraw Kontroli Państwowej oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem posła **Andrzeja Maciejewskiego (Kukiz15)**, przewodniczącego Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, zrealizowały następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. (druk nr 1588) wraz z analizą NIK (druk nr 1643) w zakresie:

1. Części budżetowej 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe:

a) dochody i wydatki,

b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

2. Części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 59.

W posiedzeniu udział wzięli: **Władysław Budzeń** dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami, **Dariusz Zielecki** wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli oraz **Grażyna Wróblewska** przewodnicząca Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych wraz ze współpracownikiem.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Cieśluk**, **Dariusz Myrcha**, **Tadeusz Oset**, **Jolanta Osiak** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Adrian Grycuk** – specjalista z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej oraz Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Witam panie i panów posłów. Witam zaproszonych gości. Witam przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z panem Władysławem Budzeniem na czele – dyrektorem departamentu budżetu. Witam także przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli w osobie pana Dariusza Zieleckiego – wicedyrektora Departamentu Administracji Publicznej. Witam także przedstawicieli regionalnych izb obrachunkowych z panią Grażyną Wróblewską na czele – przewodniczącą Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych. Witam przedstawicieli innych ministerstw.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum. Porządek dzienny przewiduje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. (druk nr 1588) wraz z analizą NIK (druk nr 1643) w zakresie: części budżetowej 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe oraz części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 59. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę. Stwierdzam przyjęcie porządku.

Członkowie Komisji otrzymali informacje dotyczące zakresu porządku dziennego. Proponuję następujący tryb procedowania. Przedstawiciele rządu przekażą nam dane dotyczące wykonania poszczególnych budżetów. Następnie swoją opinię przedstawi reprezentant NIK-u. Później głos zabierze koreferent. Będzie to poseł Grzegorz Wojciechowski. Głos może zabrać również przedstawiciel regionalnych izb obrachunkowych. Będzie to połączone z dyskusją.

Przechodzimy do części budżetowej 80. O zabranie głosu proszę pana Władysława Budzenia – dyrektora departamentu w MSWiA.

Dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Władysław Budzeń:

Dziękuję. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, pozwolę sobie w telegraficznym skrócie przedstawić wydatki i dochody części 80 budżetu państwa – Regionalne Izby Obrachunkowe za 2016 r. Szczegółowe informacje przedstawiliśmy Wysokim Komisjom w naszej publikacji, gdzie szczegółowo opisano dochody i wydatki izb obrachunkowych.

Otóż w 2016 r. dochody wyniosły 3 441 tys. zł, co stanowiło 110,3% zaplanowanej kwoty. Główną część dochodów stanowią wpłaty z tytułu szkoleń jednostek samorządu terytorialnego, przeprowadzanych przez regionalne izby obrachunkowe. Jeżeli chodzi o wydatki, to planowana kwota wynosiła 121 440 tys. zł. W tej kwocie mieści się kwota 647 tys. zł, która, decyzją ministra finansów, została przyznana do części budżetowej 80. Wymieniona kwota pochodziła z rezerwy celowej, pozycja 59 – dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej – na termomodernizację budynku biurowego w Łodzi.

Faktycznie wydatkowano 121 420 tys. zł, czyli jest to 100% planów na 2016 r. W ustawie budżetowej planowano również świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 118 tys. zł, na wynagrodzenia z pochodnymi w wysokości 97 947 tys. zł oraz na pozostałe wydatki bieżące kwotę 21 693 tys. zł.

Faktycznie wydatkowano: na świadczenia na rzecz osób fizycznych 118 tys. zł, czyli całą kwotę, na wynagrodzenia i pochodne 96 500 tys. zł oraz na pozostałe wydatki bieżące 21 684 tys. zł. Pozwolę sobie zauważyć, że szczegółowe kierunki wydatkowania tych środków zostały przedstawione na stronach 4-6 naszej informacji.

Jeżeli chodzi o wynagrodzenia i pochodne, to kwota 97 947 tys. zł została naliczona na sfinansowanie 1419 pracowników, w tym 237 etatowych członków kolegiów, prezesów, wiceprezesów i etatowych członków kolegiów oraz 1182 osoby nie objęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń. Wydatkowano 96 500 tys. zł na faktyczne zatrudnienie 1274 pracowników.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracowników wyniosło 5361 zł, z tego w grupie prezesów, zastępców i etatowych członków kolegiów takie wynagrodzenie wyniosło 8644 zł. W odniesieniu do pozostałych pracowników było to 4739 zł.

Wydatki majątkowe łącznie wyniosły 3 118 tys. zł, z tego wydatki inwestycyjne 1 909 tys. zł i wydatki na zakupy inwestycyjne to 1 209 tys. zł. Na stronie 7. naszej publikacji zostały również szczegółowo omówione obydwie grupy wydatków inwestycyjnych.

Szanowne panie i panowie posłowie, uprzejmie proszę o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. w części budżetowej 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe. Dziękuję za uwagę.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję. O zabranie głosu proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli – pana Dariusza Zieleckiego, wicedyrektora Departamentu Administracji Publicznej.

Wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Zostałem już przedstawiony.

Na początku chciałbym zaznaczyć, że w informacji, którą przedłożyliśmy Wysokiej Izbie, przedstawiono ogólną ocenę wykonania budżetu w części 80. Są wyniki kontroli przeprowadzanych w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, które pełni rolę głównego dysponenta tej części i środki przekazuje do dysponentów III stopnia, czyli do RIO. Są też wyniki kontroli przeprowadzonych w czterech regionalnych izbach

obrachunkowych: w Opolu, Szczecinie, Rzeszowie i w Zielonej Górze. Nasza ocena dla tej części była pozytywna. Wynikała z pozytywnej oceny działań zarówno dysponenta głównego oraz ze szczegółowego badania niemal 11% wydatków realizowanych przez kontrolowane RIO.

Równie pozytywnie zaopiniowaliśmy sprawozdawczość budżetową głównego dysponenta części, stwierdzając, że dane wykazane w sprawozdaniach łącznych są zgodne z wykazanymi w sprawozdaniach jednostkowych. Natomiast sprawozdania jednostkowe, które zostały sprawdzone w 4 kontrolowanych RIO, były zgodne z danymi ujętymi w księgach rachunkowych.

Nieprawidłowości, które stwierdziliśmy w Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Rzeszowie, dotyczyły błędnego klasyfikowania i nieuprawnionego zwiększania wydatków majątkowych. One nie miały istotnego wpływu na realizację planu finansowego RIO i zgodnie z naszymi kryteriami oceny, nie spowodowały obniżenia oceny, aczkolwiek świadczą, że mechanizmy kontroli zarządczej, ustalone w RIO w Rzeszowie, nie zadziałały w pełni skutecznie.

Jeżeli chodzi o kontrolę dochodów budżetowych, to, zgodnie z przyjętymi założeniami, ograniczyliśmy się do analizy porównawczej danych ujętych w sprawozdawczości rocznej. Nie będę podawał liczb i kwot, bo są podane w sprawozdaniach NIK i MSWiA. Wspomnę, że w części 80 pod koniec roku wystąpiły zaległości w kwocie ponad 150 tys. zł. Dotyczy to głównie RIO w Kielcach, z tytułu zasądzonych na rzecz tej izby odszkodowania.

Ustaliliśmy, że ciągu roku w RIO podejmowano właściwe czynności, mające na celu wyegzekwowanie zaległości. Było to, przede wszystkim, kierowanie tytułów wykonawczych do urzędów skarbowych.

Jeżeli chodzi o wydatki budżetu państwa, to wykorzystano 100% planu. Była to kwota o 0,7% większa od wydatków w 2015 r.

Oprócz wymienionych przeze mnie wcześniej nieprawidłowości, które stwierdziliśmy w RIO w Rzeszowie, kontrola nie wykazała innych nieprawidłowości. Nie zgłosiliśmy też uwag do realizacji zadaniowego układu wydatków. W zakresie objętym badaniem, osiągnano prawidłowo skonstruowany miernik realizacji celów, na poziomie adekwatnym do wydatkowanych środków.

Stwierdziliśmy też – na koniec 2016 r. – zobowiązania wymagalne. W RIO w Białymstoku była to niewielka kwota, bo 0,2 tys. zł. Było to jakieś niedopatrzenie pracownika. Zostało uregulowane bez żadnych konsekwencji finansowych już na początku stycznia 2017 r.

Jeżeli chodzi o przeciętne zatrudnienie, to wyniosło ono 1274 osoby i było niższe w porównaniu do zatrudnienia w roku poprzednim o 11 osób. Niższe zatrudnienie wynikało z fluktuacji kadr oraz trudności w pozyskaniu nowych pracowników, którzy byliby zdolni samodzielnie prowadzić kontrole finansowe w jednostkach samorządu terytorialnego.

Jeszcze przeciętne wynagrodzenie. Jest to kwota 5356 zł. W porównaniu z rokiem poprzednim było wyższe o 5,7%. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Proszę o zabranie głosu koreferenta tej części pana posła Grzegorza Wojciechowskiego.

Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, szanowni państwo, w zasadzie przedmówcy omówili wszystkie dane, które były przedstawiane przy okazji kontroli i sprawozdań. Chciałbym tylko dodać, że regionalne izby obrachunkowe to 0,0003 całego budżetu państwa. Pan prezes mówił o nieprawidłowościach w RIO w Rzeszowie, które wynikały z niepowiadomienia odpowiednich organów o przeniesieniu pewnych kwot pieniędzy. Zostało to wyjaśnione. Była też nieprawidłowość odnośnie faktury. Również została omówiona.

Natomiast chciałbym odnieść się przede wszystkim do wydatków, ale dochody zostały zrealizowane w 110%, a wydatki zostały zrealizowane w 100%. Uwagę zwraca to, że wydatki w poszczególnych działach i poszczególnych izbach obrachunkowych, to praktycznie jest prawie 100% (albo 99) wykonania budżetu. Chciałbym się dowiedzieć skąd tak dokładne zaplanowanie.

Być może, chodzi tutaj o to, że jeżeli zostały jakieś pieniądze, to należało je wydać. Skąd tak precyzyjne wydanie 100% budżetu. Wiem, że nie jest to proste. Dziewięćdziesiąt dziewięć i sześć dziesiątych. Wydatki inwestycyjne. To jest § 6050.

Jeżeli chodzi o poszczególne regionalne izby obrachunkowe, to w Szczecinie jest jedyna izba, która wydała 99,9%. Pozostałe wydały 100% swojego budżetu. Czy mógłbym prosić o pewne wyjaśnienia w tym zakresie? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz 15):

Dziękuję. Zanim przekażę głos panu dyrektorowi, proszę o zabranie głosu przedstawicielkę Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych – panią prezes Grażynę Wróblewską.

Przewodnicząca Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych Grażyna Wróblewska:

Panie przewodniczący, szanowni państwo posłowie, proszę państwa, w imieniu regionalnych izb obrachunkowych dziękuję za tę pozytywną ocenę wykonania budżetu regionalnych izb obrachunkowych w 2016 r.

Chciałabym udzielić odpowiedzi panu posłowi i wytłumaczyć jak dzieje się to, że tak dokładnie wydajemy te środki. Proszę państwa, w budżecie na 2016 r., na te pozostałe wydatki bieżące mieliśmy 21 227 tys. zł. To jest kwota wykonania niższa od tej w 2015 r. Środki, które były planowane dla regionalnych izb obrachunkowych na 2016 r., musiały być tak wykorzystane, ponieważ z reguły te wydatki planowane w budżecie są niedoszacowane i środki te są potrzebne na niezbędne wydatki, na ewentualne remonty, które mogą zdarzyć się nawet w ostatnich dniach. Stąd takie wykonanie.

Zestawienie wykonania pozostałych wydatków bieżących w latach 2014-2016. Jeśli państwo posłowie odnieśliby się do tego dokumentu, to wykonanie 2016 r. mamy na niższym poziomie niż ten w roku 2013. Wtedy wykonanie wydatków bieżących to była kwota 22 391 tys. zł. Plan na rok 2017 również jest poniżej wykonania roku 2016, bo tylko 20 358 tys. zł. W każdym wystąpieniu na posiedzeniach komisji sejmowych (komisji samorządu terytorialnego, komisji kontroli państwowej i komisji finansów) wskazujemy na niedoinwestowanie regionalnych izb obrachunkowych. Zarówno w zakresie wynagrodzeń, gdzie nieustannie apelujemy o ich podwyższenie, ale również o zwiększenie środków na wydatki bieżące, aby izby mogły skutecznie realizować swoje zadania, by miały zapewniony sprzęt (który zużywa się), aby miały zapewnione środki transportu, aby kontrolerzy mogli dojeżdżać do kontrolowanych jednostek. Żeby izby mogły funkcjonować.

Wykonanie wydatków świadczy o tym, że dokładnie oglądamy każdą złotówkę, żeby nie wydać jej na rzeczy nieprzydatne. To wszystko służy realizacji zadań jednostki. Dziękuję jeszcze raz za pozytywną ocenę.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję, pani prezes. Rozumiem, że tym samym odpowiedziała pani na pytanie pana przewodniczącego. Czy zadowala pana ta odpowiedź?

Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Tak. Zadowala mnie, choć może nie jest pełna. Tu trzeba byłoby rozpatrywać kwestie szersze niż sam budżet, żeby precyzyjnie odpowiedzieć na to pytanie, ale dziękuję za odpowiedź udzieloną w tym zakresie.

Rozumiem, że ten budżet nie jest zbyt wysoki. Każdy chciałby mieć jak najwyższy. To jest oczywiste, ale tak to już jest. Zresztą problem wynagrodzeń, który pani tu poruszyła, jest problemem dość istotnym. Bardzo często jest pewną – nie chcę powiedzieć, że kością niezgody – ale jest to problem czasami poruszany na spotkaniach przedstawicieli izb obrachunkowych z wójtami, z burmistrzami. Jest tu pewien dysonans.

Po tych dodatkowych wyjaśnieniach, proponuję, aby pozytywnie zaopiniować ten budżet. Mimo tego, że badanie Najwyższej Izby Kontroli było przeprowadzone dokładnie w 4 izbach obrachunkowych: w Opolu, Zielonej Górze, Rzeszowie i Szczecinie – jeśli dobrze pamiętam...

Przewodnicząca Krajowej Rady RIO Grażyna Wróblewska:

Tak.

Posel Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Proponuję pozytywnie zaopiniować tę część budżetu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz 15):

Dziękuję, panie przewodniczący. Otwieram dyskusję. Kto z pań i panów posłów ma pytania do przedstawicieli ministerstwa, NIK-u? Nie słyszę zgłoszeń. Zamykam dyskusję.

Został zgłoszony wniosek o pozytywne zaopiniowanie wykonania tej części budżetu. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę, że Komisje pozytywnie zaopiniowały tę część budżetową. Nie słyszę sprzeciwu.

Przechodzimy do punktu drugiego – rozpatrzenia części budżetowej 83 – Rezerwy celowej, w zakresie pozycji 59. Czy jest obecny przedstawiciel Ministerstwa Finansów? Na liście obecności nie było.

Naczelnik w Wydziale Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów Monika Błaszczyk:

Jestem, natomiast przepraszam, ale nie mam materiałów dotyczących rezerwy w zakresie pozycji 59.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Sekretariat. W takim razie poproszę przedstawiciela MSWiA o referowanie. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Budżetu w MSWiA Władysław Budzeń:

Dziękuję. Jak słusznie zauważył pan przewodniczący, rezerwa 59 jest w pełnej gestii ministra finansów, ale ponieważ dysponujemy materiałami, to mogę zreferować tę kwestię.

Zakres przedmiotowy rezerwy obejmuje dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Kwota rezerwy to 463 024 tys. zł. Została ustanowiona na podstawie odpowiednich postanowień ustawy z 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. Z powyższej kwoty rozdysponowano (przekazano poszczególnym dysponentom) kwotę 268 143 tys. zł, czyli około 58%.

Panie przewodniczący, mogę przedstawić najważniejsze podmioty, które skorzystały z tej rezerwy. Z kwoty 268 143 tys. zł resort spraw wewnętrznych i administracji otrzymał 12 762 tys. zł. Regionalne izby obrachunkowe otrzymały 647 tys. zł, o czym mówiłem poprzednio. Z tej kwoty (łącznie) gospodarka wodna otrzymała 89 137 tys. zł. Mówię o kwotach najwyższych. Środowisko otrzymało 87.803 tys. zł. Wszystkie województwa łącznie otrzymały 65 483 tys. zł. Największy udział ma województwo śląskie, które otrzymało 12 994 tys. zł. Drugie z nich to województwo dolnośląskie, które otrzymało 9 782 tys. zł.

Niepełne wykorzystanie środków tej rezerwy wynikało, przede wszystkim, ze zmian w harmonogramach realizacji projektów, co wiązało się z mniejszym zapotrzebowaniem na środki z rezerwy celowej. Mechanizm rezerwy polega na tym, że środki są przekazywane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej do Ministerstwa Finansów. Na podstawie wielkości przekazywanych środków dokonywane są przeniesienia środków z rezerwy celowej dla konkretnego dysponenta.

To jest pewna procedura i występują tu sytuacje, w których zmieniają się harmonogramy. Podmioty, które składają wnioski o dotacje do funduszu ochrony środowiska często zmieniają projekty. Fundusz ochrony środowiska również może dokonywać zmian, w tym zakresie.

Drugim elementem były oszczędności wynikające z procedur przetargowych. Trzecia, zasadnicza sprawa to są przesunięcia realizacji projektów, które wymagają istotnego postępowania przetargowego w kolejnym roku. Pozostałość rezerwy wyniosła 194 881 tys. zł. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów ma pytania do pana dyrektora? Nie słyszę. Zamykam dyskusję. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznaję, że Komisje pozytywnie zaopiniowały tę część rezerwy. Nie słyszę sprzeciwu. Pozostaje jeszcze rozpatrzenie opinii o rozpatrzonych częściach budżetowych. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu,

stwierdzą, że Komisje przyjęły pozytywną opinię. Nie słyszę sprzeciwu. Stwierdzam, że Komisje przyjęły pozytywną opinię.

Do przedstawienia opinii na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych proponuję upoważnić posła Grzegorza Wojciechowskiego. Czy jest sprzeciw? Czy pan poseł się zgadza?

Poseł Grzegorz Wojciechowski (PiS):

Tak.

Przewodniczący poseł Andrzej Maciejewski (Kukiz15):

Dziękuję. Zatem mamy wybranego przedstawiciela. Zamykam dyskusję. Informuję, że protokół posiedzenia, z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu, będzie do wglądu w sekretariatach Komisji. Dziękuję bardzo za przybycie. Zamykam posiedzenie.